

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNP.

Szerkesztőség: Apaffy-uteza 16. szám.	Felelős szerkesztő: Dr. ROSKA MIKLÓS.	Kiadóhivatal: Papp György. könyvnyomtató intézete hová a hirdetési díjak küldendők.
Előfizetési ára	Kiadó: PAPP GYÖRGY.	Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér sora 50 fillér.
Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill		

Dátum-politika.

Irta: **Dr. Roska Miklós.**

Azt hitték Justhék és érdekszövetségesei, hogy a 48-as és függetlenségi pártnak a szétugrasztása: bukása Kossuth Ferencznek és elvtársainak.

Azt hitte Justh, hogy nagyhangú és szájas pártjával szétrobbantja a parlamentet és az önálló bank jelszavával többséget hoz be az ország házába.

Azt is gondolták, hogy a nemzet beugrik nekik és elhiszi, hogy ők a patentírozott hazafiak, távol minden személyes monumentumtól, tisztán a gazdasági önállóság és főleg az önálló bank harczosai, míg a hatalom, meg a jól bélelt piros bársonyszékek csak harmad-, hogy ne mondjam ötödrangú kérdések, amikről majd ráérnek akkor beszélni, ha egyszer beültek a hatalomba.

Az elnökválasztás azonban ketté huzta számításait; megbuktatták Justhot, két alelnökjelölt társával együtt.

A nemzetre való hivatkozás szintén nem sikerült, mert a különvált 48-as függetlenségi Kossuth-párt elnökéhez, Kossuth Ferenczhez naponta százszámra érkeznek a sürgönyök, amelyekben mind azonosítják magukat Kossuth Ferencz eljárásával és a további küzdelemhez erőt és kitartást kívánnak a nemzet e kiváló vezérének.

A nemzet ítélete: Kossuth és a koalíciós kormány győzelme.

A nemzet akarata: a Kossuth és miniszter-társai programjának akarata.

De nem is lehet ez másként. Hiszen csak tudva, akarya senki sem megy a fejével neki a falnak. Ha az ideális elv a gyakorlati életben azonnal imperative meg nem valósítható és törvényerőre nem emelhető: el kell távolítani gondos kezekkel és jóakarátú tanácsokkal az útból minden akadályt, hogy majd egykoron mint érett gyümölcs hulljon a nemzet ölébe úgy az önálló bank, mint a külön vámterület kérdése.

Hogy az 1911. évi január hó 1-ére az önálló bank meg nem valósítható, azt épen olyan bölcsen tudják Justhék is, mint amilyen jóakaratulag hirdetik azt Kossuthék. Eltekintve az uralkodónak jelenlegi nézetétől és állásfoglalásától, technikai okok is akadályozzák az önálló banknak 1911. év január hó elsejére való felállítását,

Hol van a nemzetnek jelenleg annyi ércz és arany fedezete, hogy minden megrázkódás nélkül a világpiacznak és a nemzetközi forgalom-

nak megfelelő mennyiségű pénzt tudjon úgy az állampolgároknak, mint a kincstárnak rendelkezésére bocsátani?

Garantálnak-e arról Justhék és Hollókék, hogy az önálló banknak 1911. év január hó elsejére való felállításával a magyar jegybanknak meg lesz-e a kellő értéke a nemzetközi forgalomban és garantálnak-e arról, hogy az értékpapírok és kamatok csökkenésével nem-e fog egy kisebb mérvű csőd a nemzet nyakába esni?

Meg van-e a kellő biztosíték arra, hogy 1911. év január elsején az egész világpiaczon úgy fogják jegyezni a magyar értékpapírokat, mint a milyen azoknak valódi névértéke és árfolyama?

Világos, hogy az önálló hanknak a Justhék által tervezett naptári időre való felállítása nemcsak lehetetlen, hanem egyenesen veszélyes is a nemzetre, mert mindaddig, míg a kellő garanciák nincsenek meg arra, hogy az önálló banknak 1911. év január hó elsejére való felállításával nem jár karöltve a pénzügyi krízis is, mindaddig, míg nincs kellő biztosíték arra, hogy a felállítandó önálló bank által kibocsátandó bankjegyek úgy prosperáljanak a nemzetközi forgalomban, mint eddig a közös bank által kibocsátott bankjegyek, mindaddig indokoltabb és célszerűbb nem egy könnyelműen kimondott naptári időhöz kötni az önálló bank kérdését, hanem követni azokat, kik távol minden személyes momentumtól, tisztán és önzetlenül dolgoznak a gazdasági önállóság nagy horderejű kérdésén.

A nemzet felett nem lehet már gyámkodni, és nem lehet különösen egy olyan pártnak, mely az ország jövő nagyságának alapját képező önálló bank kérdésében egy meghatározott naptári évhez és időponthoz köti magát.

Kossuth, Apponyi és a többi miniszter lehetetlenségbe nem akarja sodorni az országot, nem akarja közülni egyik sem, hogy meg gondolatlan politikával nyílt szakadás álljon be a nemzet és a korona között, nem akarja közülni egyik sem, hogy Justhék nagyhatalmi hóbortjáért az egész nemzet szenvedjen és nyögjön a makói podesta vezérhetnemségeért.

Az annyi pártpolitikai alakuláson és még több csalódáson keresztül ment nemzet bizonyára meg fogja fogadni Wekerléék és Kossuthék intő szavát, akik nyugodt és megfontolt politikájukkal, — ha nem is 1911. év január hó elsejére, — de bizonyára meghozzák a gazdasági önállóság két főtényezőjét: az önálló bankot és külön vámterületet.

Bécsi posta.

(**A trializmus felé. — A trializmus térképe. — A trializmus protektorai. — A trializmus „alkirálya.”**)

Legujabb divat ma a császárvárosban a trializmus. A dualizmust unják már a hatalom birtokosai, a politikai szóvivői. És mindazok, kik nem törődnek már a jelennel, de a jövő politikai alakulások alapozásán dolgoznak, arra az esetre, ha a végzet fordulata őket szólítja hatalomra, íróasztaluk fiókjában készen tartják a trialisztikus állam-eszme tervének részleteit. A türelmetlenebbek azonban hangosak és nemcsak a parlamentben hirdetik a dualizmus halálát, de a népgyűléseken is már a trializmus jelszavával izgatnak.

Nemrég hallottuk Luegernek Bécs és Zágráb szövetségét hirdető nyilatkozatát, de nem felejtettük el ama beszédeket sem, melyekben a nyáron Liechtenstein herceg és a keresztény-szociálisták más vezérei az osztrák képviselőházban nyíltan hirdették a trializmust. Az ausztriai dél-szlávok pedig szorgosan közvetítik ezt az agitációt Ausztria-Horvátország és a déli tartományok közt. Bécestől lefelé Blevljéig minden katolikus pap, minden jezsuita és franciskánus kolostor a trializmusért küzd a nép közt és az osztrák meg a horvát sajtó tulnyomó része — talán a bécsi liberális újságokat kivéve — a nagy-horvát törekvések szolgálatában áll. Folyik pedig ez a szervezkedés évek óta, anélkül, hogy Magyarországon egyetlen komoly lépést tettek volna ellene.

Holott világos, hogy a trializmus főképen azért lelkesíti Magyarország ellenségeit, mert ezzel a magyar állam kifelé való érvényesülését egyszer és mindenkorra eltorlaszolhatják. Hogy ez kiderüljön, csak egy pillantást kell vetnünk a horvát állam-terv térképére és amaz elemekre, melyekből ezt a birodalmat alakítani akarják. Közjogilag ez állam-terv alapjait a horvát jogpárt 1894-ben alkotott programjában szabták meg. Mit kíván ez a program? Azt, hogy Horvát- és Szlavonország teljesen önállóvá tétessék és egyik oldalán Fiumével, Dalmáciaival, Boszniával és Hercegovínával egyesíttessék, másik oldalon pedig a Habsburg ház ősi birtokait alkotó Krajna, Isztria, Trieszt és a partvidék, Görz, Gradiska és Stájerország meg Karinthia szlovének lakta vidéke csatoltassék hozzá. Ezt az eszmét fejezte ki a Laibachban pár nap előtt tartott nagy-szlovén gyűlésen megjelent horvát parasztpárti vezér, Rádics e szavakban: „Egy államot akarunk alkotni a monarchia keretében, amely Zimonytól Klagenfurtig és Kattarótól Mosztárig terjed“. A horvát közjogi párt programjának ezt a részét adta végül földrajzi képben egy bécsi kiadó czég — még hozzá: cs. és kir. szállító! — ama térképen, mely pár hét óta állandóan ott van a kirakatokban és amit jó lenne, ha figyelembe részesítenének a magyar politikusok is. A trializmusnak már térképe is van!

Nézzük hát meg ezt a térképet. Egy pillantás elegendő arra, hogy meglássuk, mire lesz jó az új horvát államalakulás. Arra, hogy torlasz legyen a magyar birodalom és a Balkán, meg a tenger közt. Nyolcz millió horvátot, szerbet és szlovént állít a trializmus eszméje Magyarország és a tenger közé. Örök időkre elzárni Magyarországot a tenger felől! — ez a trializmus egyik fő-fő motívuma, ezt tanítja a bécsi nagy-horvát térkép. Egyetlen zsák buza sem mehet ki a tengerre anélkül, hogy az illir fináncz rá ne tegye kezét. Igaz, hogy az osztrák kivitelnek is támadhatnának nehézségei, de arról, hogy ezek ne legyenek tulságosan nagyok, maga

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,
:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Orv. **Ara 1.20.** Kapható minden gyógyszeresboltban. — Készíté: **Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten.** — 3 dobozzal ingyen postai szállítással.

gondoskodik a bécs-zágrábi érdekszövetség. A nagy-horvát állam a maga nyolcz milliónyi parasztnépével ugyanis kizárólag agrárius állam lenne, mely a bécsi tőkére épügy rá lenne szorulva, mint ahogy rá voltunk fanyalodva mi harmincz évvel ezelőtt. És amit nem hozna létre a gazdasági érdek és a zseb-szövetsége kölcsönös vonzalma, azt össze fogja kötni ama demagóg izgatás ezerszálu hálójá, melynek működését már most is látjuk a Bécs és Zágráb közt folyó barátkozásban. Még egy pontban találkoznak a bécsi és zágrábi politika reális érdekei: az Adria védelmében.

Sajnos, meg kell mondanunk, hogy a horvát politikusoknak több érzékük van aziránt, hogy mit jelent az Adria birtoka, mint a mi magyar státusférfiainknak.

Elmondunk itt valamit annak illusztrálására, hogy a bécsi politikai hatalom kezelői és irányítói, ha nem is támogatják nyíltan a trializmust, de mindent megtesznek arra, hogy az eszme utjából elhárítsák az esetleges akadályokat. A magyar közvélemény figyelmét talán elkerülte az a katonai intézkedés, mely a monarkia délvidéki haderejének egész szervezetét Szerajevó körül csoportosította. Ki szólt csak egy szót is amiatt Budapesten, hogy Varesanin tábornagyt nemcsak Bosznia polgári kormányzójává, tehát „alkirályává”, hanem Bosznia, Hercegovina és Dalmácia katonai főparancsnokává is kinevezték. Nemcsak a 15. hadtestet rendelték alája, hanem az ujonnan alakított 16. hadtestet is, mely a jelenleg még dalmát katonai parancsnokság néven ismeretes katonai területumot is magában foglalja. E haderő parancsnoka azonban — stratégiai értelemben — a 13. hadtestnek is főnöke, mivel a zágrábi hadtest komoly esetben csapatokkal — ennek is parancsnoka — „Bosznia vajdája” tehát a horvátországi csapatok fölött is nagy és kétségtelenül ki is használt befolyással rendelkezik.

Nagy hiba volna, ha szemet hunynánk ama jelek előtt, mik ebben a szervezeti csoportosításban mutatkoznak. Hisz a szerajevói alkirály három hadteste a területális rendszer szerint már magában foglalja a trialisztikus alakulás mindama részeit, mikre ma még — legalább papíron — Magyarországnak van joga. Vegyük még ehhez hozzá azt, hogy e haderő operációival együtt kell működnie a partvidék védő-seregeinek és a flottának is a miramarei öböltől le egész a monarkia legdélibb csücsáig, Spizáig. Van-e még a kettős monarkiaiban valaki, akinek a kezében ekkora haderő és oly politikai hatalom volna összpontosítva, mint Varesanin Valér tábornagyéban?

És ki ez a Varesanin? Megmondjuk. Legjobb barátja Stadler érseknek, a nagyhorvát eszme fő-főképviselőjének, akinek nevében dr. Krek horvát jezsuita pap, osztrák birodalmi tanácsi képviselő ilyeneket mondott a nemrégiben tartott laibachi nagy-horvát gyűlésen: „A jövő nagy-horvát állam földjén elég hely van valamennyi ellenségünk sirja számára”. Nem hisszük, hogy páter Krek a törököket értette az „ellenség” kifejezés alatt. — Nincs egy se a nagy-horvát politikusok közt, aki ne vallaná barátjának és politikai fegyvertársának a nagy Varesanint. A politikus katona e klasszikus példánya ezenfölül a legélénkebb összeköttetésben van a bécsi keresztény-szociálistákkal. Érzelmait Magyarország iránt pedig eléggé jellemezte ő maga akkor, amikor Budapest főváros küldöttségének látogatása elől — 18 napi szemleura sietett.

Varesanin kinevezése érdekében és a kettős monarkia déli tartományai katonai és politikai szervezetének fentvázolt alakulása érdekében hatalmas befolyások voltak tevékenyek Bécsben. Leginkább a klerikálisok és a keresztény-szociálisták, akiknek orgánumai valóságos diadal-ujjongással fogadták a nagy-horvát katona politikus kinevezését. A magyar kormány látta a veszedelmet, de a válság ezer gondja közt elhárítására nem vállalkozott. Volt valaki Bécsben, aki állásánál fogva sokáig feltartóztathatta Varesanin kinevezését: Schönaich hadügyminiszter. Azt mondják, hogy ezt meg is tette, főképen, mert a maga korrekt katonai szempontjából egy uniformist viselő politikus ily nagy rangra és befolyásra juttatását nem helyeselte. De végre az ő ellenállása is meglőtt egy magasabb akaraton, mely Varesanin érdekében kiméletlenül érvényesítette magát. És amely tehát ekképen a trializmus egy szóvivőjét segítette arra a pozícióra, ahol az legtöbbet tehet a trialisztikus állam megalapozására. . . . Ez azonban, mint mondtuk, csak egy tünet. Van ilyen több is. De intőnek talán egyelőre elég. — Vajjon nevetnek-e még a ma-

gyar politikus urak Bánffy Dezsőn, aki pár évvel ezelőtt már megjósolta, hogy nemsokára nem ennek vagy amannak a pártnak érdekében kell küzdeni minden magyarnak, hanem a fenyegetett magyar állameszméért? És megértették-e vajjon Wekerle Sándor utolsó képviselőházi beszédében azt a passzust, ahol a magyar hegemonia védelmének immár imminens szükségességét érintette? Sajnos, hogy Wekerle — még miniszterelnök lévén — nem mondhatott többet. Azt hisszük, ha nyíltan beszélhetne, az, amit a boszniai tartományi szervezet dolgában vívott túsajáról elmondhatna, egész sorral szaporítaná ama jeleket, amik azt mutatják, hogy a trializmus divata Bécsben mily komoly. De Wekerlének hallgatnia kell. És Bécsben, hol csendesen, hol lármával, de zavartalanul ássák a dualizmus sírját.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár 1909. november 28.

— **Személyi hírek.** Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök úr ő exczellentiája hétfőn a délutáni gyorsvonattal M o c z i k Feliczián, Frigyes főherceg udvari papja kíséretében Budapestről haza érkezett.

— **Kultur ünnep.** Az Erdélyi Múzeum-Egyesület folyó hó 24-én délelőtt tartotta 50 éves fennállása ünnepi közgyűlését az egyetem aulájában, fényes ünnepség keretében. A közgyűlést gr. Eszterházy Kálmán nyitotta meg. A király ő felsége nevében gr. Bánffy György kir. főajtónálló jelent meg. Az üdvözlő beszédek és titkári jelentés után gróf Bánffy György a közgyűléssel levonult a Múzeum-kertbe gróf Mikó Imre, az egyetel alapítója szobrának megkoszoruzására. Délután 2 órakor díszbankett volt, este 7 órakor a Nemzeti színházban díszelőadás fejezte be a kulturünnepeket. Mikor 1859-ki november 23—26 ik napjain, azaz ötven esztendővel ezelőtt az Erdélyi Múzeum-egylet alakító közgyűlését megtartották Kolozsvárt, akkor Gyulafehérvárról is ment át egy előkelő városi bizottság a megalakult tudományos egyesület üdvözlésére. E bizottság a következő tagokból állott: Dr. Ötvös Ágoston orvostudor, Dánfy Károly, Elekes Károly, Szoboszlói György és Pap János városi képviselők. Most 50 esztendő múlva, mikor a kultúra és a tudomány országszerte mindenütt hatalmasan előre haladt, Gyulafehérvárról — tudunk szerint — csak az alsóféhérmegyei Történeti Régészeti és Természettudományi egyesület „üdvözlő iratot” küldött át a testvér-egyesület ötven éves jubileuma alkalmából.

— **Halálozások.** Teculescu János gyulafehérvári gör. keleti esperes neje született Comonescu Elisa Hoszszufaluban folyó év november hava 24-én 36 éves korában elhalt. — Elhalt továbbá 1909. november hó 19-én Szentmártoni Mózes, volt gyógyszerész, hosszas betegsége után 79 éves korában.

— **Zeneelőadás.** A helybeli irgalmas nővérek iskolájában zenét tanuló leány növendékek f. hó 21-én délután 2 órától 4-ig kellemes szórakozásban részesítették a jelen levő szülőket. Bemutatták a zenében való haladásukat, melyből láttuk, hogy a t. nővérek fáradságot nem ismerő buzgalmukkal törekszenek a rájuk bízott növendékek tehetségeinek fokozására, szívüknek nemestítésére. Láttuk, hogy teljes tudatában vannak nevelői feladatuknak. Mert hatalmas eszköz a zene a nevelő kezében! Már Plató is hirdette, hogy a zene a nevelésnek alapja. Sokrates — a módszerek atyja — férfi korában kezdett zenét tanulni. A kínaiaknál Kr. e. 1350. év táján már zeneminiszter — tian-jo — volt. Lutter is fel felismerte a zenében rejlő erőt s mondja: „Musika ist das beste Labsal eines Betrübten, eine halbe Disziplin und Zuchtmeisterin, eine schöne herzliche Gabe Gottes und nahe Theologia.” Hogy manapság családokban, társadalomban annyi széthúzás van, okát nagy részben a lehangoltságban, az emberek rossz hangulatában kell keresnünk. A zene egyensúlyban tartván lelket, felvidítja a szomorkodót, mérsékeli a haragot. Dávid zenével vidította Saul. A zene a nemzeti életünknek is fontos tényezője, mert hű kifejezője a multnak és jelennek; mutatja a nemzet benső jellemének mióltát és érzeteiből eredő hangulatát. Ezeket szem előtt tartva, nem tartozom azok közé, akik a zenére csupán született tehetségeket akarnak taníttatni és a gyengébbeket attól visszatartják, mert ugysem viendik tőkélyre. Hiszen számolásra sincs minden gyermeknek

képessége s mégis ott szerepel az iskolában! A zene nagyon megfelel a gyermek kedélyének és épen ezért jó nevelési eszköz a tanító kezében. Sokkal jobb az éneknél, mert az ember, ha felnő, elveszti finomabb hangját s idősebb koru ember ritkábban is szeret énekelni; a hűr tiszta hangja s ehez való kedvünk pedig kisebb-nagyobb mértékben megmarad mindig. Az említett előadáson szereplő leánykák közül többen művész-képességet árultak el. Az előadott zongora, czimbalom, hegedű darabok szemünk pilláira csalták a hálakönnyekeket azok iránt, akik gyermekeink nevelésén fáradoznak. — E.

— **A Tulipán Szöv. Magyar Védőegyesület női osztálya** nov. 22-én gyűlést tartott. Utry Jánosné nőelnök tartalmas megnyitójában vázolta a női osztály téli működésének irányelveit. A női osztályok legnevezetesebb téli munkája lesz a fehérművarró tanfolyam létrehozása, ha az érdeklődés eléggé nagyfoku lesz. Erre nézve a részvételle a női fiataliságot felkérlik, az arra megkért hölgyek. A fontos ügyre felhívjuk a női munkák és különösen a varrás iránt érdeklődők figyelmét. Mivel eltelt három év, amennyi időre a Tulipán Szövetség tagjai magukat kötelezték volt, a tagoknak újból való megnyerésére bizottság küldetett ki. Ezen munkában részt fognak venni: Utry Jánosné, Horváth Mihályné, Deutsch Adolfné, Kolumbán Antalné, Molnár Jánosné, Erdélyi Gyuláné, Teslák Györgyné, Rass Károly, Péter János. A fehérművarró tanfolyamra nézve is ugyanezek fognak felvilágosítást adni. A Tulipán Szövetség kötőgépjét méltányos árban átvette Teslák Györgyné, ki a harisnyakötést nemsokára meg fogja kezdeni, pártolására a közönség figyelmét felhívjuk. (Lakás és műhely Borbánd-u. 24. sz.)

— **Az adóprás.** A pénzügyminiszter az aratási munkák befejezte után minden esztendőben rendeletben szokta figyelmeztetni a pénzügyigazgatóságokat az adóvégrehajtásoknál követendő elvek dolgában. Az idén később érkezett a szokottnál ez a rendelet, de azután annál szigorubb. Különösen az a határozott miniszteri parancs fog sok panaszra és keserűsége okot szolgáltatni, mely meghagyja, hogy a lefoglalt ingóságok a feltől elviendők és rövid uton elárverezendők.

— **Meghívó.** A Kath. Népszövetség gyulafehérvári szervezete f. hó 28-án vasárnap d. u. 5 órakor a sétateri Vigadó nagytermében népgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Isten dicsősége, férfi karének. 2. A gyűlés megnyitása Ávéd Jákó lovag által. 3. Zichy Nándor gróf. Ünnepi beszéd, mondja Király Gáspár. 4. „Az ősz vezérhez.” Szavalja Tamás Jenő. 5. Szövetségdal, férfi karének Mozartól. 6. A szekularizáció. Előadja Kontz Viktor dr. 7. A gyűlés befejezése. 8. Nemzeti zászló, férfi karének. A helyi szervezet.

— **A polgári iparos olvasóköri** f. év november hó 21-én vasárnap délután a városi Vigadó nagytermében műsoros előadást tartott rendkívüli nagysiker és érdeklődés mellett. Dr. Kontz Viktor, az egyetel elnöke alkalmi felolvasást tartott, melyben ismertette a polgári iparos olvasóköriek czélját, működését és tiltakozott az ellen, mintha ez az egyesület szociálistákból összeállított társaság lenne. Felolvasását élvezettel hallgatták és a felolvasást erősen megélték. Ugy Ábrahám Boriska és Habermann Albertnek páros jelenete, mint Schönn Czecziliának szavalata rendkívül ügyesen sikerült és szép hatást értek el vele. A „Véletlen” című egyfelvonásos vígjátékot ügyesen adták elő. Külön kell megemlítenünk Ritter Sándor melodramáját, ki rendkívüli hévvel és nagy tudással adta elő az „Éjjeli zene” című melodramát. — A műsoros előadáson felülfizettek: Dr. Kontz Viktor 7 kor. 50 fill., Dr. Roska Miklós 2 kor., Fodor D. József 1 kor. 80 fill., Papp György 1 kor. 50 fill., Dr. Springer Aladár és Urbán Gyula 1—1 kor., Balla István 70 fill., Dr. Allesz Béla 40 fill., Gerhard Péter és Nagy Gyula 30—30 fillért.

— **Id. Misselbacher J. B.** kereskedő czég egyik tulajdonosának, Misselbacher Gyulának korai elhalálása alkalmából azt irt czégnek gyulafehérvári, nagy-szebeni és segesvári alkalmazottai elhalt főnökük emlékeztetere a gyulafehérvári valláskülömbőség nélküli szegényeknek segélyezésére 40 koronát ajánlott fel.

— **Gimnázium Vajdahunyadon.** Értesülésünk szerint Vajdahunyadon gimnáziumot akarnak felállítani. A városi tanács már hozzájárult az ügyhöz és így most már a közgyűlés fog az ügyben dönteni. Mindenesetre üdvös és kíváncsias dolog, hogy a vidék kulturális intézetei szaporodjanak.

Akit érdekel!

KASSÁRA költöztem! Pontos czimem: **ERDÉLYI IZSÓ**
férfi- és gyermek-ruha különlegességek nagy áruháza
„AZ ANGOL DIVATHOZ” KASSA, Fő-utca 55. szám.

— **Határszéli kapitányság.** A belügyminiszter Nagyszeben székhellyel határszéli rendőrkapitányságot szervezett. Az új kapitányság működését f. évi november hó 1-én kezdte meg.

— **Állattenyésztők támogatása.** Darányi földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy a nemesebb fajú állatok meghonosítását a közel jövőben nagy mértékben előmozdítja. Ezért azoknak a gazdáknak, akik nem képesek nemesebb fajú apaállatokat beszerezni, azokat a miniszter állami támogatásban részesíti. A gazdák a kölcsönt apró részletekben fogják visszafizetni. A miniszter leiratilag értesítette az illetékes hatóságokat, hogy a gazdák ilyen segélyezésére nagyobb összeget vett fel tárczájába és közölte a tanácsal azon módozatokat, amelyek által a gazdák a segélyhez hozzájutnak.

— **Határjelzés.** A törvény szerint minden birtokos köteles birtokhatárának megjelölésére jól látható jeleket fölláttatni. A földmívelésügyi miniszter újabban rendeletileg fölhívta a közigazgatásági hatóságokat a csaknem feledésbe ment törvényrendekezés érvényülésére. A hiányokat a mulasztók költségére a hatóságok fogják pótolni.

— **Tejcsarnok városunkban.** Egy nagyon életrevaló, rég hiányzó intézmény létesült városunkban, egy tejcsarnokot létesített Friedsam György, a „Városi” vendéglőse a vendéglő helyiségében. Valóban fontos élelmezési és egészségügyi szolgálatot teljesít ez a december hó 2-án megnyíló tejcsarnok, mert többé nem leszünk kitéve rossz, meghamisított tej élvezése veszélyének. A népszerű és szükséges intézményre ezuton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Levelek a szerkesztőhöz.** A következő sorok közlésére kérték fel a szerkesztőt:

A Gyulafehérvári Hírlap tek. szerkesztőségének.

Helyben.

A 47. számú lapjában az újdonságok között megjelent Kereskedők és Iparosok figyelmébe című cikkre kérem a következő választ az újdonságok közzé tenni.

Kereskedők és Iparosok figyelmébe. A Gyulafehérvári Hírlap 47. számában az újdonságok közzé tett az, hogy javításra utalt mérlegek és mérő eszközök javítását helyben csakis Bartha A. Béla lakatos eszközölheti, ez teljesen a közönség megtéveszthetésére és egyes iparosok hátrányára szolgálhat, mert mérleget javítani minden lakatos jogosítva van. Teljes tisztelettel Willersdorfer Ferencz.

M a c h ó Ferencz állami mértékhatóság meg a következő levelet írta:

A „Gyulafehérvári Hírlap” tekintetes szerkesztőségének.

Helyben.

Tisztelettel kérem sziveskedjek az alábbiakat b. lapjában közzé tenni:

November hó 21-én megjelent számban a napi hírek között a mértékek és más mérőeszközökről azon cikk tartalmaztatott, hogy a javításra utalt mértékek és mérőeszközök helyben csakis Bartha A. Béla lakatos végezheti. Mivel a cikk a közönség megtéveszthetésére, s azon felül egyesek iparosok hátrányára van; tartozom a közönséget felvilágosítani azzal, hogy az iparnak ilyen monopoliuma nem létezik, és bármelyik iparos javíthat mértéket illetve mérőeszközöket; csak az 1907. évi V. törvény cikk 16. §. utolsó bekezdése értelmében a régi hitelesítési bélyeget megsemmisíteni köteles. Ugyanezen törvény 20. §. utolsó bekezdésében javított mértékek és mérőeszközök újra hitelesítéséről a javítást, módosítást vagy igazítást eszközölő iparos köteles gondoskodni és ennek elmulasztásáért a fenti t. cz. 33. §. b. pontjában meghatározott büntetés terhe alatt felelős. Gyulafehérvárt, 1909. november hó 23 án. Mély tisztelettel M a c h ó F e r e n c z.

— **Házbéradó vallomási iver** betérjesztésére hívja fel a városi tanács mindazon háztulajdonosokat, kiknek bérbeadott házaik vannak, hogy a házbéradó vallomási iverket a városi adóhivatalban folyó év december hó 14-ig annyival is inkább nyújtják be, mert a jelzett időn túl benyújtott vallomási iver csak az 1909. évi VI. t. cikkben feltüntetett következmények terhe mellett (birságolás) fogadhatók el.

— **Értékes ünnepi ajándékot** hihetetlen csekély árért képez az 1910. évre szóló Gyermeknap, mely az Országos Állatvédő Egyesület kiadásában immár 11 év óta jelenik meg. Előttünk fekszik e naptár. A czimlapot az állatrajzairól országszerte ismert Vezényi által készített nyönyörű színes kép díszíti, mely a birkanyáj közepette furulyázó pásztorgyermekeket ábrázol. A 64 nyolczadrét oldalra terjedő és 34 szép képpel illusztrált könyv ára 10 fillér, melyből 2 fillér a tanítók övezgeinek és árvainak gyámolítására szánt Eötvös-alapot illeti. Elbeszélések, versek, történetek, mesék foglaltatnak a könyvben, mind arra célozva, hogy a gyerme-

kekben a nagy természet s különösen az állatok iránti érdeklődést és szeretetet felkeltsék és így terjesszék az állatvédelem eszméjét, melynek erkölcsnemesítő volta mellett, nagy jelentősége van a közzegadásban is. Majdnem 30-at megűtő, köztük több pályadíj-nyertes dolgozatban igen vonzó, közhasznú és tanulságos tudnivalókat hordtak össze a többnyire tanítással foglalkozó szerzők, úgy, hogy tekintettel a könyv nemes célzatára és igazán páratlan olcsóságára, csak ajánlani tudjuk beszerzését mindenkinek, aki saját gyermekeinek örömet akar okozni és egyben a gyermekek érzelmi világának nemesítésére kíván hatni és azok örömeiben maga is örömet leli. A Gyermeknapot legezélszerűbben postautalványon megrendelhető az Országos Állatvédő Egyesületnél, (Budapest, IX., Ernő-utca 11—13.) mely a naptárakat portómentesen küldi meg a megrendelőknek. A jelentékeny postaköltség lehető csökkentése érdekében azt kéri az egyesület, hogy egy-egy címre lehetőleg 10 példány rendeltesse meg 1 korona árban.

— **Jogi vizsgákra való készülési megkönynyítése.** Érdekes és czélszerű intézményt honosított meg a Kolozsvárt Malom-utca 14. sz. alatt működő jogi szeminárium. T. i. azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodai, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag esszenciáláját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készített, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a magyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Továbbá naponta próbaszigorlatokat tart, melyeken az intézetben kívül készűltek is díjmentesen részt vehetnek. „Tájékozható a jogi szemináriumról” című könyvet a szeminárium vezetőse ingyen megküldi. (Czim Jogi Szeminárium Malom-u. 14. sz. I. emelet.)

— **Felhívás iparosainkhoz.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a folyó év december 19—24 napjain karácsonyi vásárt rendez. A vásáron való részvétel díjmentes és csupán az eladott tárgyak árából lesz bizonyos % levonva, de a szegényebb sorsú iparosoktól levonás nem fog eszközöltetni. Az eladást a bizottság eszközölteti. A kamara felhívását iparosainkhoz idejében kibocsátotta, tisztviselői személyesen felkerestek több műhelyt és kerületünk majdnem 15 ezer iparosa közül eddig 50-en jelentkeztek. Lelkesedéssel vette a vásár ügyét kezébe a kamara. Iparosaink részéről állandó a panasz, hogy az osztrák ipar fojtogatja, hogy a külföldi verseny lehetetlenné teszi fejlődésüket, existenciájuk bizonytalan, mert a közönség sem igyekezik őket eléggé támogatni. És most a mikor a kamara, a kereskedelmi miniszter és több pénzintézet anyagi áldozatot hoznak, iparosaink szinte tüntetőleg távol tartják magukat. Iparos testvéreink! A közönség felfogása ma más, mint volt ezelőtt 6—8 évvel. A közönség is látja, hogy a hazai ipar nagyobb mérvű pártolása nélkül nemzeti létünk sirját ássa meg és ezért fokozott hévvel fordul a magyar ipartermékek vásárlása felé. De hiába a fogyasztó jóakarata, ha azt a termelők nem ismerik föl, azt szinte negligálják. Azt a termelő nem várhatja be, hogy a fogyasztó keresse föl, mert addig különösen a nem mindennapi használatra szánt cikkek készítői magyarul mondva éhen halhatnak, hanem az iparosnak kell arra törekednie, hogy áruját minél szélesebb körben ismertté tegye. Ausztria újabb és újabb módokat talál ki arra, hogy exportunkat lehetetlenné tegye, s ez sikerülni is fog, ha a legjobban érdekelt iparosok nem igyekeznek utját állani. A karácsonyi vásár rendezésével most megint egy alkalom van arra, hogy a legszentebb ünnep napjainak munkájuk diadalát élvezhessék iparosaink, hogy a közönség hazafias buzgalmaiból erőt meríthessenek egy szent célért való küzdelemhez. Ragadjátok meg az alkalmat elnyomott iparos véreink és vegyetek minél többet részt a karácsonyi vásárban, a melyre való jelentkezés határideje éppen a ti érdeketekben meghosszabbítottat e hó végéig. Ha ti nem cselekedtek, senkitől sem várhattok segélyt. Ne feledjétek a közmondást. Segíts magadon és az Isten is megsegít!

— **Karácsonyi vásár Kolozsvárt.** A karácsonyi vásár rendező bizottsága folyó hó 18-án délután látogatott ilést tartott. A bejelentés elsősorban a föl-kért védnöki tisztségek válllásáról szólt. A bizottság tagjai, ha nem is volnának annyira áthatva a kitűzött cél fontosságától, akkor is munkakedvet kaphatnának attól a szíves készségtől, a milyennel mindenik védnök-nél találkoztak. Azt konstatálhatjuk, hogy a bizottság munkakedve nem csökkent. Ha is azzal a szorgalommal járnak a gyűlésekre, veszik ki részüket a munkából, mint tették azt a legelső napokban. És hála Istennek, a fáradságot már eddig is siker koronázta, mert a vásáron résztvevők száma az 50 körül van, a bejelentett tárgyak értéke pedig megközelíti a 10 ezer koronát. A bizottság célul tűzte ki, hogy a szépet a hasznossal egyesítse. A rendezés olyan lesz, hogy a nagyobb értékű disztárgyak mellett helyet kapjanak az olcsóbb készítmények is. A százakat érő tárgyak mellett szerényen, de nem eldugva lesznek a filléres holmik. A gazdag ember is meg találja a karácsonyi ajándéknak alkalmas készítményt, de a szegény ember sem kell, hogy üres kézzel távozzon a vásárból. Nagy feladat a mi közönségünket rászoktatni a hazai ipar pártolására készítményeivel

csak a vásárokon lehet megismertetni. Iparosaink igen sok olyan cikket készítenek, a melyekről a közönségnek tudomása nincsen, mert iparosaink legnagyobb részének nyílt üzlete, ahol készítményeit bemutathatná — nincsen, tehát kölcsönösen utalva vannak arra, hogy a karácsonyi vásár kínálkozó jó alkalmát megragadják és felhasználják. A karácsonyi vásár szegény kezeket között indult meg és egy régebbi sikertelen kísérlet nyomán keletkezett ellenszenv eloszlátása volt egyik nagy feladat, a mely nagy részben sikerült is. A régi kudarc után az eddig már elért eredmény nagy haladást jelent és hisszük, hogy a kamara tervszerű munkája minden igényt ki fog elégíteni. Iparosaink figyelmébe hozzuk, hogy a vásárra szorgalmasan készüljenek, hogy a bemutatott alkalmi áruk sokféleségével, szoliditásával és újabb és jobb keresetet biztosíthassanak.

— **A kolozsvári mértékjavító tanfolyam bezárása.** A kamara előterjesztésére a kamarakerületben lakó fémiparosok részére a Kereskedelmi Miniszter ur engedélye alapján november 11—24. napjain Kolozsvárt a II. mértékjavító tanfolyam rendezve lön, amelyen 11 városból összesen 16 lakatos iparos vett részt. Szerdán délután 3—6 óráig folyt le a vizsgálat Magyar Endre szakiskolai igazgató felügyelete és vezetése mellett. A kamarát Balázs Gyula h. titkár képviselte. Az előadói tiszte Tégliás József szakiskolai tanár, Kuskó István mértékhatóság hivatali főnök és Farkas Pál műkovács látták el. Örömmel hallottuk az értelme-sebbségnél értelmesebb feleleteket, amelyek úgy az előadók, mint a hallgatók teljes mértékben kielégítettek. A levezgázott iparosok közül 3 kiváló, 10 jó és 3 megfelelő eredményt mutatott föl. A vizsgát Magyar Endre zárószavai fejezték be, melyben dicsérrel emlékezett meg az iparosok szorgalmáról, odaadásáról, az előadók ügyességéről párosult lelkes munkásságáról és a kamara mindenre kiterjedő figyelméről és agilitásáról, mely lehetővé tette a tanfolyam szervezését. Majd a kamarai h. titkár mondott köszönetet a tanári kar érdemes munkásságáért és buzdította iparosainkat, hogy a szerzett tudást igyekezzenek a gyakorlati életben tovább művelni és hasznosítani. Felhívta figyelmüket arra, hogy a kamara intézménye az iparosok érdekét minden alkalommal fölkarolja és igyekszik támogatásukra lenni, tehát ügyes-bajos dolgaikban legyenek bizalommal a kamarával szemben, vegyék igénybe tanácsát és segítségét. Végül Kuskó István előadó figyelmeztette a szétoszló hallgatókat, hogy a közönség helyes kiszolgálására lelkiismeretes gondosságot fordítsanak, a kezeik közt levő tankönyvekből a törvény és rendelekt határozmányait folyton tanulják, hogy a hozzájuk forduló közönséget utbaigazitással elláthassák, a törvény végrehajtását kísérik figyelemmel és tapasztalataikat a sérelmek orvoslása érdekében juttassák a kamarához. Ezek után az igazgató kiosztotta a hallgatók közt a látogatási bizonyítványokat.

— Erőszakosan ható **hashajtószer**ek ár-talmasak és ezért azokat feltétlenül kerülni kell! A természetes **Ferencz József**-keserűvíz kellemes, rendkívül enyhe ásványvíz. A legjótékonyabb hatása a világ összes hashajtói között, mert megszabadít a legmakacsabb székrekedéstől is, anélkül, hogy bármiféle rossz utóhatása volna. Az orvosok r h e u m á s és k ö s z v é n y e s embe- reknek is ajánlják. — Naponkinti adag: 1/2 pohár, mely reggel éhgyomorrra veendő.

— **Egyetlen megbízható módszer** a pezsgő megítélésénél a következő: a megbírálandó pezsgőből töltünk meg egy poharat, úgyszintén egy másik pohárral az összehasonlításra kiszemelt pezsgőből is és hagyjuk állani. Ha a szénsav nagyrészt elillan s a poharak kissé megmelegedtek, akkor hasonlítsuk össze a pezsgőt. A hibás pezsgő emelygős ízű, rendesen sárgás színű. Nemes jellegét, finom borillatát s világos színt az „Andrényi sec” még órák múlva is megtartja s bármely pezsgővel bátran kiállja a versenyt.

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen fog-nak megismerkedni a „Scott féle Emulsió”-val, mely általános ismert háziszér, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió”-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszerárakban.

VÁRANDÓS ANYÁK

erősítő és az erősítéssel egyidejűleg üdítő szert találnak a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió-ban.

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevétele kellemes, emésztése könnyű.

Egy kísérlet meg fogja Önt győzni, hogy az Ön esetében is mily jótékony hatása.

Szoptatás esetében a

Scott-féle Emulsió

elejét veszi a bágyadtságnak, bőségesen biztosítja a tejet és rózsás és virágzó arcuvá teszi a gyermeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Nyílttér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Blous selyem 1 kor. 15 fillértől méterenként utolsó ujdonságok! Bérmentve és megvámolv házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg, selyemgyár Zürich.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.**

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ
ÜDÍT - GYÓGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakát:
IFJ. BAUMANN NANDOR CÉGNÉL.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Hattyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Szám 1010—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1909. évi 112158. számú végzése következtében Dr. Fried Ármán ügyvéd által képviselt Fischer József javára 393 K. 90 fill. s jár. erejéig 1909. évi október hóban fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 900 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szodaviz gyártó gépek és szodás üvegek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírószág 1909. év V. 1126. számú végzése folytán 900 kor. tökékövetelés és jár. erejéig, Alvinczen alperes lakásán leendő eszközzésére **1909. évi december hó 1-ső napjának** délutáni 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1909. évi november hó 10.
G e r m á n, kir. bir. végr.

Sz. 644—1909. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-cz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1909. évi 6598. sz. végzése következtében Dr. Fried Ármán gyulafehérvári ügyvéd által képviselt

Szászsebesi takarékpénztár javára 630 K. s jár. erejéig 1909. évi augusztus hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 2728 K. 60 fill. becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, szekrek, sertések, buza, széna, bor, edények stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírószág 1909. évi V. 893/6. számú végzése folytán 630 K. tökékövetelés, ennek 1906. évi december hó 28. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 117 K. 92 fillérben bírólálg már megállapított költségek erejéig, Kutfalván leendő megtartására **1909. évi december hó 1-ső napjának** délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvárt, 1909. évi november hó 7. napján.
P a p p K á r o l y, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 645—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-cz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1909. évi 6600 számú végzése következtében Dr. Fried Ármán gyulafehérvári ügyvéd által képviselt Szászsebesi takarékpénztár javára 530 K. s jár. erejéig 1909. évi augusztus hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2728 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, szekér, buza, széna, sertések, bor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírószág 1909. évi V. 894. számú végzése folytán 530 K. tökékövetelés, ennek 1906. évi december hó 28. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 113 K. 92 fillérben bírólálg már megállapított költségek erejéig, Kutfalván leendő megtartására **1909. évi december hó 1-ső napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1909. évi XLI. t.-cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1909. november hó 7.
P a p p K á r o l y, kir. bir. végr.

Sz. 7315—1909.

tlkvi.

Hirdetmény.

Oláhgyirbó község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezennel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ör, hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-czikk 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimondhatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2-or, hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben ideértve — az utóbbi §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-or, hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkü-

lönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésekől származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

Gyulafehérvárt, 1909. évi november hó 11-én.

Présia Romulus,
kir. trvsz. bíró.

Sz. 7314—1909.

tlkvi.

Hirdetmény.

Sóspatak község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezennel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ör, hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-czikk 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimondhatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2-or, hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-or, hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő el-

multa után az átalakításkor közbejött téves bevezetésekből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekönyvi hatóságnál átvehetik.

Gyulafehérvárt, 1909. évi november hó 15.

Présia Romulus,
kir. trvsz. bíró.

SZEPLŐ

az arczon levő barna, szürke és sárga foltok, éppúgy a karon, nyakon stb. igen kellemetlen szépséghibának nevezhető, mert kezelés nélkül ritkán múlik el, legfeljebb bizonyos idő múlva valamivel halványabb lesz. Amellett a fiatal nők és gyermekek lágy s gyöngéd bőrére zét lelik el. Különösen szöke szépségek szenvednek alatta. Miután ezen pettytyek a felbőrben vannak, úgy azt egy egyszerű fájdalomtalan módon kell eltávolítani, még pedig addig, míg a szeplőszínezet teljesen elmúlik. Erős kenőcsök szerke cél nem érnek és jó eredményt csak a

kül. ritkán múlik el, legfeljebb bizonyos idő múlva valamivel halványabb lesz. Amellett a fiatal nők és gyermekek lágy s gyöngéd bőrére zét lelik el. Különösen szöke szépségek szenvednek alatta. Miután ezen pettytyek a felbőrben vannak, úgy azt egy egyszerű fájdalomtalan módon kell eltávolítani, még pedig addig, míg a szeplőszínezet teljesen elmúlik. Erős kenőcsök szerke cél nem érnek és jó eredményt csak a

Zucker-féle szab. gyógyszappannal

éhető el, előbbiek drágábbak és a használatban kellemetlenek, másrészt a ruháknak bepiszkolása végett nem ajánlatos. Ha a sűrű krémszerű habot, melyet a **Zucker-féle szab. gyógyszappan** ad, este használjuk és azt éjjelen át rajta hagyván, reggel azt gyöngéden lenöszük, úgy mint azt a használati utasítás előírja, úgy egyszerű módon és tisztán elérjük azt, hogy a felső bőr hámlani kezd, egy tiszta, gyöngéd és rózsaszínű arczzint fog létrehozni, amelyet aztán a **Zucker-krém** és **Zucker-szappannal** tovább kell ápolni. A megrendelésnél a következő különbségre kell figyelni: **Zucker szab. 35%-os gyógyszappan** a leghatásosabb és legnagyobb. Darabja 250 kor. **Zucker szab. 15%-os gyógyszappan**, használatban mennyiségében gyöngébb. Darabja 1 kor. Ehhez való **Zucker-krém** (zsírtalanító) a bőrkremek gyöngye. Egy tubus ára 250 kor., kis tubus 125 kor.

Valódi kapható Gyulafehérvárt:
Frölich Gyula gyógyszerertárban.

5500

közjegyzőileg hitelesített orvosi bizonyítvány és magánemberektől származó elismerés bizonyítja, hogy a

Kaiser-féle mellkaramella

a leghatásosabb szer

Köhögés

elnyálkásodás, rekedtség és mindenemű mellbántalmaknál. 20 és 40 filléres csomagokban, valamint 60 filléres dobozokban

kapható

Frölich Gyula és Vlád Virgil gyógyszerertárban
GYULAFEHÉRVÁRT.

Szőlőoltvány eladás!!

Aki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós
lelkismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ös-Csanádon (Torontálmegye.)

ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökerező és sima **zöldoltványok**, **bor- és csemegefafajok**, valamint amerikai **sima és gyökerező szőlővesszők**, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.
Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő level közül itten csak egy:

Tek. **Vityé Miklós** urnak **Ös-Csanád**. Szívesen hozom tudomására, hogy az ön által szállított szőlőoltványok a legszebben fejlődnek és csak dicsőreget érdemel a küldött szőlőoltvány anyag. Bármiként ajánlhatom a pontos, gyors kiszolgálás és megbízhatóságánál fogva. Makó, 1909. július 10. Kiváló tisztelettel **Dr. Makó Sándor**, ügyvéd.

A Nagy Gábor-féle

DELAWARE szőlőfaj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánnik vele, ki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítványhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszer és bimbója, vesszője tölben soha el nem fogy. Holdanként átlag 35 hektoliter terem s egy bimbójából 3--4 fűt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajtával, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad, mint az aszt, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyit ér, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bármikinek küldök 1 K.-ért. A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyző hitelesített eredeti fénykép telvéletét szíves kivételben, továbbá a szöveg között nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, ki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzékét, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes utabiztatásokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLY
posta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

"OLLA" GUMMI.

A tudomány mai apanya szerint beigazolhatolag legjobb levezető gummiszert.

"OLLA"

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva. 2 évi jóállás. Ára 4, 6, és 8 K. tucatként.

Kapható az ország minden gyógyszerertárban és jobb drogériákban!

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis **"OLLA"**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű utánzatot, mint ép oly jól feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propagandá reklámot ingyen küld az **"OLLA" gummigyár Wien, II/120. Praterstrasse 57.**

Eredeti mintagyűjtemények 12 darab 5 korona.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökerező vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

OH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

"NADOR" gyógyszerertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Bodnár István, Frölich Gyula, Vlád Miklós gyógyszerertárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerertárakban.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Globin
a legjobb crème cipők

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvjá.
Mindenhol kapható.

Tejcsarnok Gyulafehérvárt.

Van szerencsém az igen t. közönség szíves tudomására hozni, hogy régi, jóhírnevű üzletem: a

„Városi Vendéglő” főtéri helyiségében

f. év december hó 2-ától kezdődőleg
TEJCSARNOKOT

nyitok, hol is tisztán kezelt, mindennap frissen szállított, a gáldtői uradalom hírneves tejgazdászataiból eredő tejtermékek mindig frissen és izletesen, szigorú egészségügyi szabályok alapján fognak a n. é. közönség fogyasztására bocsájtani.

Fogyasztási árak:

Egy liter tej házhoz kimérve	14 kr.	Egy pohár tej	8 kr.
Egy pohár kávé helyben	8 kr.	Egy pohár tea	10 kr.

Tejcsarnokom, régi üzletbarátaim és a n. é. fogyasztó közönség figyelmébe ajánlom

tisztelettel **Friedsam György**
a „Városi vendéglő” bérője.

Mérlegek szakszerű javítása.

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a mérleg javítási téren már 22 éves gyakorlatom folytán

mindenféle mérlegek javítását a törvényeknek megfelelően elvállalok és azt készen hitelesítve b. vevőim használatára jótállás mellett adom át.

Becsés megrendelésüket kérve, vagyok tejes tisztelettel

Willersdorfer Ferencz,
okl. gép-, épület- és műlakatos.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferencziek-tere I. sz. (A királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű, modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság az árú minőségéért!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

PAPP GYÖRGY
KÖNYVNYOMDÁJA

— mint legnagyobb
nyomdavállalat egész
Alsófehérmegyében —
a legjutányosabb ár-
ban vállal és készít
mindennemű nyomtat-
ványokat.

Elismert legjobb ízlés.
Teljes hibátlanság.

**Steckenpferd-
Liliomtejszappan.**

Legenyhébb bőri puhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Gyümölcsfacséméték

Sétányfak, Diszserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, Boggyóművelések stb.

Szőlőoltványok. (l. ssima áru)

európai és amerikai sima és gyökerez vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a
PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.